

Hollanda

Ülke Kimlik Kartı

Resmi Adı	: Hollanda Krallığı
Yönetim Biçimi	: Parlamenter sistem, Anayasal monarşi
Başkent	: Amsterdam
Nüfus	: 143.700.000
Para birimi	: Euro
Etnik gruplar	: %78,6 Hollandalı, %5,9 AB vatandaşı, %2,4 Türkler, %2,2 Endonezyalılar, %2,2 Faslılar, %2,1 Surinamlılar, 0,9 Hollanda Karayiplisi, %5,7 diğer

Hollanda ismi aslında sadece ülkenin kuzeybatı kısmından Birleşik Hollanda Krallığı'nın en önemli eyaleti olan Hollanda Eyaleti'nden gelmektedir. Kısaca Hollanda olarak adlandırılmaktadır. 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren bu eyalet iki ayrı eyalete bölünmüştür: Kuzey Hollanda (Başkent: Haarlem) ve Güney Hollanda (Başkent Lahey: Den Haag). Felemenkçede "Hollanda" ifadesi sadece bu iki eyalet için kullanılır.

Hollanda'nın dışındaki ülkelerde Hollandalılar genellikle "Hollandalı" olarak adlandırılırlar ve Hollanda

turizm endüstrisi ve diğer endüstriler de ülkelerini "Hollanda" olarak pazarlamaktadırlar (hem İngilizcede hem de Almancada). Hollanda eyaletinden gelmeyen Hollandalılar, ismi veren bölge olan Hollanda'nın ülkenin geri kalan bölümlerinde herkes tarafından sevilmediği için, "Nederland" için "Hollanda" adına ve "Nederlander" için "Hollandalı" adına belli bir antipati beslemektedirler.

İngilizce "Dutch" adı, "duutsc" gibi Orta Hollanda biçimlerinden ortaya çıkmıştır. "Duutcs" ve "dietsc" gibi Orta Hollanda biçimleri halk arasında konuşulan lehçelerin adlarıdır ve bu lehçelerin, yönetimin, bilimin ve kilisenin dili olan Latince'den ayırt edilmesine yararıdır. "Dutch" ve "duutsc" biçimleri Almanca bir kelime olan "deutsch" ile bağlantılıdır ve aynı kökenden gelir. Fransızlar ise bu bölgeyi Pays-Bas yani 'alçak ülke' olarak tanımlarlar.

Coğrafyası:

Ülke üç büyük nehir tarafından iki ana bölgeye bölünür. Bu nehirler Ren ve onun ana kolları olan Waal ile Meuse nehirleridir. Bu nehirler tarihte derebeylikler arasındaki sınırı oluşturduğundan birtakım kültürel farklılıklara yol açmıştır.

Hollanda'nın güneybatısı bir nehir deltasıdır ve Scheldt Nehri'nin iki kolu buradan denize dökülür. Ren nehrinin sadece bir kolu kuzeydoğuya doğru akar, bu da IJssel Nehri'dir ve IJsselmeer'e dökülür. Bu nehir de dil açısından bir bölünme yaratır, nehrin doğusunda yaşayanlar Hollanda Aşağı Saksoncası ağızını konuşurlar.

Ülkenin toprakları Kuvaterner döneminde oluşmuştur. Toprakları genelde alüvyon, buzultaş, çökeller ve kilden oluşur.

Hollanda'nın büyük bölümü deniz seviyesinin altında yer alır. Ülkenin Avrupa'daki topraklarındaki en yüksek nokta 322 metre yüksekliğiyle Vaalserberg tepesidir.

1287 yılında meydana gelen St. Lucia Seli ülkede 50 bin kişinin hayatını kaybetmesine sebep oldu ve bu özelliğiyle tarihteki en ölümcül sellerden biridir.[7] Hollanda'daki son büyük sel 1953 yılında meydana geldi, selde Hollanda'nın tarım yapılan topraklarının %9'u sular altında kaldı, ülkede 1835 kişi hayatını kaybetti.

Ülkede denizden kazanılan çok miktarda toprak mevcuttur. 1930'larda yapılan Zuiderzeewerken çalışmasında, denizden yaklaşık 2500 kilometrekare toprak kazanıldı. Denizden toprak kazanma amaçlı çalışmalarda elde edilen arazilere polder adı verilmektedir.

Hollanda'nın Tarımı:

Konya'nın yüz ölçümü 38 bin kilometrekare, tarımda rekorlar kıran Hollanda'nın yüz ölçümü ise sadece 41 bin kilometrekare. Konya'dan çok az büyük olan Hollanda'nın 2017 yılı tarımsal ihracatı 100 milyar Euro.

Hollanda'nın tarımdaki başarısı

tesadüf değil. Başarının sırrı, verimli üretim modeli, Ar-Ge, kooperatifleşme, pazarlama ve piyasa denetimi gibi faktörlerin ileri derecede gelişmiş olmasının altında gizli.

Avrupa'nın en küçük ve en yoğun nüfusuna sahip olan Hollanda'nın tarım alanları Türkiye yüzölçümünün yedide biri kadar ama 2014'te gerçekleştirdiği tarımsal ihracat 80.7 milyar Euro (90 milyar Dolar) seviyesinde. 2017 yılındaki tarım ihracatı ise 91,7 milyar Euro. Bu rakamlara Tarım Teknolojileri, Tarım alet ve edevatları da eklendiğinde ihracat rakamınının 100 milyar avroyu geçtiği biliniyor. ABD'den sonra dünyanın en büyük ikinci tarım ihracatçısı olması, Hollanda'nın tarım konusu açıldığında gündeme gelmesinin ana sebeplerinden birisi hiç şüphesiz.

Topraklarının yüzde 40'ı deniz seviyesinin altında olmasına rağmen

nasıl oluyor da rekor üstüne rekor kırıyor Hollanda? Biyoçeşitliliğin Avrupa'da en az olduğu ülke konumundaki Hollanda nasıl oldu da kıt kaynak ve zor şartlara rağmen tarımda böyle bir ekonomik güce, kapasiteye ulaştı?

Hollanda dünyadaki 16. en büyük ekonomiye sahiptir ve kişi başına düşen yazılı gayri safi yurtiçi hasıla sıralamasında 7. sıradadır. 1997-2000 yılları arasında yıllık büyüme Avrupa ortalamasının oldukça üstünde olan %4 civarında seyretti. 2001-2005 yılları arasında büyüme tüm dünyayla birlikte yavaşladı, 2007'nin üçüncü çeyreğinde yeniden %4.1'e çıktı. Eurostat'a göre Hollanda'da işsizlik oranı Ekim 2011 itibarı ile %4.8'dir ve bu AB ülkeleri arasındaki en düşük orandır.

Bugün, tarım ve bahçe bitkileri sektöründeki işletme sayısı 65 bini aşan Hollanda'nın sadece en büyük 5 tarımsal ihracat ürününün

toplam değeri 34.8 milyar Euro'yu buluyor. Hollanda, süs bitkileri ve sebze ihracatında dünya lideri, et ihracatında dünya dördüncüsü, süt ve süt ürünlerinde dünya üçüncüsü, sıvı ve katı yağ ihracatında ise dünya dördüncüsü.

Hollanda, ABD ve Fransa ile birlikte dünyanın en büyük ilk 3 tarım ihracatçısı konumunda. Başarının en büyük sebebi ise uzun vadeli sürdürülebilir tarım politikaları.

Toprak az ve kıymetli

Yoğun nüfus nedeniyle kişi başına düşen toprak parçasının kısıtlı olması Hollanda'yı verimlilikte ve tarım teknolojilerinde dünyanın en önemli ülkesi haline getirdi. Hollanda topraklarının neredeyse yarısı deniz seviyesinin en az bir metre altında bulunuyor. Hollandalıların su ile savaşı uzun bir tarihe dayanıyor. Ülkenin neredeyse yüzde 60'ı suyla mücadele sonucu kazanılan

topraklardan oluşuyor. Yani deniz seviyesinin altında kalan toprakların doldurulması ile elde ediliyor. Bu yüzden toprak çok kıymetli ve herkes bunun farkında. Toprak, su ve tohumuna sahip çıkan Hollanda o yüzden et, süt, kesme çiçek, çiçek soğanı ve tohum gibi birçok tarım ürünü üretiminde dünyanın ilk 3 ülkesi arasında yer alıyor.

Mezart sistemi

Hollanda'nın tarım ve özellikle süt bitkisi sektöründeki başarısında kooperatiflerin ve mezart sisteminin payı büyük. Mezart sistemi üreticilerin belli bir kalite seviyesini sürdürmesini sağlıyor. Her firmanın alıcılara yol gösteren kalite ve güven endeksi bulunuyor.

Mezatta ürünlerinin kalitesini kontrol eden üreticiler 'takdir' ediliyor. Eğer bir çiçeğin yaprağı yoksa, ya da biri eksikse ya da herhangi bir sorunu varsa bunun mezart için doldurulan belgelerde

bildirilmesi gerekiyor. Aksi takdirde mezart tarafından üreticilere verilen 'güven endeksi' düşürülüyor.

Hollanda'nın gelişmiş lojistik, mezart ve kooperatif sistemine

rağmen çiftçiler için şartlar yine de kolay değil. Değişen iklim koşulları ve buna bağlı fiyatlar tıpkı diğer çiftçiler gibi Hollandalıları da en çok endişelendiren konular arasında.

Türkiye ile Ticaret

Türklerle Hollandalılar arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin geçmişi 400 yıl öncesine dayanmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu'nun daveti üzerine ilk Hollanda elçisi 1612 yılında İstanbul'a gelmiştir. 1855 yılında Lahey'de açılan büyükelçiliğimize 1859 yılında Yahya Karaca Paşa atanmıştır. O dönemde Osmanlı-Hollanda ilişkilerinde başlıca konu ticarettir. Hollandalı tüccarlar tarafından satın alınan başlıca ürünler, Suriye ve İran'dan ipek, Asya'dan da baharat olmuştur. 17'nci yüzyılda Türkiye, Hollanda'ya yün ve pamuk ihraç etmeye başlamış, Hollanda da buna karşılık İstanbul ve İzmir'e pamuklu ve yünlü kumaş satmıştır. 19'uncu yüzyılda ise Hollanda'ya ihraç ettiğimiz en önemli ürün tütün olmuştur.

Cumhuriyetin ilanından sonra Türkiye ile Hollanda arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin güçlendirilmesi için 1934'te Türk-Hollanda Derneği kurulmuştur. Derneğin kuruluş anlaşması her iki ülkenin devlet başkanları olan Atatürk ve Kraliçe Wilhelmina tarafından imzalanmıştır. Bu olaydan önce 1930'da ise Hollanda'nın çok uluslu şirketi olan Philips, Türk Philips Ltd. olarak Türkiye'de faaliyete başlamıştır.

Türkiye ile Hollanda arasındaki ticari ilişkiler, Türkiye ekonomisinin 1980'li yılların başında dışa açılmasından sonra gelişme göstermiştir. Öte yandan, 1996 yılında AB ile Türkiye arasında imzalanan Gümrük Birliği Anlaşması ile birlikte diğer Avrupa ülkeleriyle olduğu gibi, Türkiye ile Hollanda arasındaki sanayi ürünleri ticaretinde uygulanan gümrük vergileri kaldırılmış ve bu durum iki ülke arasındaki ticaretin artmasını sağlamıştır.

Türkiye ile Hollanda arasındaki ticaret hacmi, hem ihracat hem de ithalattaki artışlarla devamlı bir artış trendi içerisinde. 2015 yılından bu yana iki ülke arasındaki dış ticarete ülkemiz lehine dış ticaret fazlası gerçekleşmektedir.

Türkiye-Hollanda Yatırım İlişkileri

Türkiye'nin 2017 yılında yurtdışına gerçekleştirdiği 3,18 milyar \$ değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırımda, Hollanda 734

milyon \$ % 23,1 pay ile 2. sırada (ABD 820 milyon \$ ile birinci, TCMB) yer almaktadır.

2017 yılında yurtdışından Türkiye'ye gelen 7,44 milyar \$ değerindeki toplam doğrudan yatırımda, Hollanda 1,77 milyar \$ % 23,8 pay ile birinci sıradadır (TCMB).

Toplam yabancı sermayeli firma sayısı açısından da, Alman ve İngiliz firmalardan sonra, Hollandalı firmalar üçüncü sırada gelmektedir.

Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler

Hollandalılar planlı ve çok önceden belirlenmiş programları dahilinde çalışmalarını ile bilinmektedir. Bu nedenle de randevuları çok önceden, hatta aylar öncesinden almak ve randevu saatlerine uymak önem taşımaktadır. Birkaç gün öncesinden, hatta birkaç hafta öncesinden bir firma ya da kuruluştan randevu almak pek mümkün değildir. Bunun nedenlerinden birisi, yukarıda da belirtildiği gibi, Hollandalıların iş etiği ve kültürel özellikleri sonucu, bu konuda yayınlanan kitaplarda da belirtildiği üzere, planlı ve organize bir şekilde çalışma özellikleri olduğu bilinmektedir.

Hollanda'daki işyeri ve diğer kurumlarda iş bölümü tanımı detaylı bir şekilde yapılmış olup, firma ya da kurum içinde ilgili kişi hastalık ya da tatil nedeniyle ofiste olmadığı takdirde, kendisi dönene kadar ya da eğer varsa yerine bakacak kişiye ulaşana kadar epeyce vakit geçmektedir. Ayrıca, Hollanda iş yasalarına göre çalışanların hakları çok iyi güvence altına alınmış olup, hastalık veya diğer nedenlerle, çalışanların, haftalara, hatta aylara ulaşan izinler almaları sık karşılaşılan bir durumdur. Bu da, bir iş konusunda daha önce görüşülen bir kişiye ertesi gün veya uzun bir süre ulaşamamak ve işlerin aksaması anlamına gelmektedir.

Hollanda'nın AB ülkeleri içerisinde yaklaşık % 40'lık bir oranla part-time çalışan kişi sayısının en fazla olduğu ülke olması ve bu nedenle, bir iş konusunda görüşülmüş bir kişiye haftanın bir veya iki günü, ayrıca izin de almışsa üç veya daha fazla gün ulaşamaması anlamına gelmektedir. Tüm bu nedenlerden dolayı, bazen bir firma ya da kuruluştan randevu alabilmek, haftalarca sürebilmektedir.

Türkiye- Hollanda Ticaretinin Seyri (Milyon \$)

Yıllar	İhracat	İhracat Değişim %	Genel İhracata Oranı %	İthalat	İthalat Değişim %	Genel İthalata Oranı %	Hacim	Denge
2005	2.469,6	15,5	3,36	2.151,6	12,8	1,84	4.621,2	318,0
2006	2.539,3	2,8	2,97	2.160,1	0,4	1,55	4.699,4	379,1
2007	3.018,9	18,9	2,81	2.655,0	22,9	1,56	5.673,9	363,8
2008	3.143,8	4,1	2,38	3.056,3	15,1	1,51	6.200,2	87,5
2009	2.124,0	-32,4	2,08	2.543,1	-16,8	1,80	4.667,0	-419,1
2010	2.461,4	15,9	2,16	3.156,0	24,1	1,70	5.617,4	-694,6
2011	3.243,1	31,8	2,40	4.005,0	26,9	1,66	7.248,0	-761,9
2012	3.244,4	0,0	2,13	3.660,6	-8,6	1,55	6.905,0	-416,3
2013	3.538,0	9,1	2,33	3.363,6	-8,1	1,34	6.901,6	174,5
2014	3.458,7	-2,2	2,19	3.564,4	6,0	1,47	7.023,1	-105,7
2015	3.154,9	-8,8	2,19	2.914,4	-18,2	1,41	6.069,2	240,5
2016	3.589,4	13,8	2,52	3.014,8	3,4	1,52	6.604,2	574,6
2017 / (1-12)	3.864,5	7,7	2,46	3.747,6	24,3	1,60	7.612,1	116,9
2018 / (1-12)	4.778,1	23,6	2,84	3.304,6	-11,8	1,48	8.082,7	1.473,5

Kaynak: TÜİK (Bakanlık sisteminden)

Tarımda uzmanlaşma

Hollanda'nın tarım alanında ilerlemesinin en önemli nedenlerinden birisi uzmanlaşma. Seralar ve üreticiler çoğunlukla tek bir ürün üzerine uzmanlaşıyor. Hollandalı şirketlere kendi

ürünlerinde deneyim kazanma, eğitim ve eğitilmiş iş gücü, lojistik ve teknolojik yatırım anlamında avantaj sağlıyor. Ancak tek bir ürün üretmenin riski de büyük. Farklı ürünler yetiştirerek riskleri dağıtan üreticiler de bulunuyor.

Hollanda'da da tarım yapan nüfus azalıyor fakat buna rağmen tarıma ayrılan alanların büyüklüğü aynı kalıyor. Bu yüzden çalışmaya devam eden çiftlikler tarım alanlarını giderek büyütüyor.

Üretim devlet kontrolünde

Devlet ve üreticiler her yıl ne kadar alanda ne kadar ürün ekileceği konusunda planlı ve programlı bir çalışma yürütüyor. Yılbaşında devlete üreteceğiniz ürün için ne kadar alan ayıracağınızı bildirmeniz gerekiyor. Buna göre de alacağınız yardımlar hesaplanıyor. Bu yardımları kurallara uyduğunuz sürece alabiliyorsunuz.

Hollanda'da üniversitelerin tarımda odaklandığı ana konuların başında, gıda üretimi, gıda tüketim artışı, yaşam alanı, gıda sağlığı ve geçim var. Üniversitelerin gıda üretimi konusunda asıl odak noktası az girdi ile iki katı ürün olarak verimi artırmak. Buna "24'üncü Yüzyıl" tarımı deniyor.

